

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНЦЕПЦІЯ ONE HEALTH: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЛЮДИНИ, ТВАРИН І ДОВКІЛЛЯ»

Цикл професійної та практичної підготовки ЗВО «Доктор філософії»

Загальна кількість годин – 150 (5 кредитів)

Викладач – Фотіна Тетяна Іванівна, д.в.н., професор

Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти – вибіркова. Програма навчальної дисципліни «Концепція ONE HEALTH: взаємозв'язок людини, тварин і довкілля» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти третього ступеню доктор філософії зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина».

Метою дисципліни є формування у аспірантів системного міждисциплінарного бачення проблем охорони здоров'я в умовах глобальних викликів. Курс ґрунтується на сучасній концепції One Health, яка розглядає здоров'я людини, тварин і стан довкілля як взаємопов'язані та взаємозалежні компоненти єдиної системи. У межах дисципліни вивчаються теоретичні засади та історія розвитку підходу One Health, роль зоонозних інфекцій, антимікробної резистентності, змін клімату, деградації екосистем і біорізноманіття у формуванні ризиків для громадського здоров'я. Особлива увага приділяється міжсекторальній співпраці медицини, ветеринарії, екології, біології та публічного управління, а також аналізу міжнародного і національного досвіду впровадження підходу One Health, зокрема в умовах України.

Дисципліна орієнтована на розвиток у аспірантів навичок наукового аналізу, критичного мислення, планування та реалізації міждисциплінарних досліджень, а також підготовки науково обґрунтованих рішень у сфері охорони здоров'я та довкілля. Засвоєння курсу сприятиме підвищенню наукової та практичної компетентності здобувачів ступеня доктора філософії для подальшої дослідницької, освітньої та експертної діяльності.

Вивчення дисципліни дозволяє отримати компетенції:

- здатність до системного та міждисциплінарного аналізу проблем охорони здоров'я людини, тварин і довкілля в межах концепції One Health;
- уміння ідентифікувати, оцінювати та прогнозувати ризики, пов'язані із зоонозними захворюваннями, антимікробною резистентністю, екологічними змінами та біобезпекою;
- здатність застосовувати сучасні наукові підходи та методи для проведення міждисциплінарних досліджень у сфері громадського здоров'я, ветеринарної медицини та екології;
- навички критичного аналізу наукових джерел, міжнародних стратегій і нормативно-правових документів з питань One Health;-здатність до міжсекторальної та міжпрофесійної комунікації і співпраці з фахівцями різних галузей;
- уміння інтегрувати результати наукових досліджень у практичні рекомендації та політики у сфері охорони здоров'я і довкілля;

Програмні результати навчання:

ДНР 1. знати та розуміти теоретичні засади, принципи та еволюцію концепції One Health. Пояснювати взаємозв'язок між здоров'ям людини, тварин і станом довкілля на глобальному, національному та регіональному рівнях;

ДНР 2. Аналізувати причини виникнення та поширення зоонозних інфекцій, антимікробної резистентності та інших загроз у контексті One Health;

ДНР 3. Оцінювати вплив екологічних змін, кліматичних факторів і антропогенної діяльності на здоров'я людини і тварин;

ДНР 4. Застосовувати міждисциплінарні методи дослідження для вирішення комплексних проблем громадського здоров'я та екологічної безпеки; інтерпретувати результати наукових досліджень і використовувати їх для обґрунтування управлінських та профілактичних рішень;

ДНР 5. Розробляти науково обґрунтовані рекомендації, стратегії та проекти з урахуванням підходу One Health; здійснювати ефективну наукову комунікацію результатів досліджень у професійному та міждисциплінарному середовищі;–

—

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Теоретичні та методологічні засади концепції One Health. Сутність, принципи та етапи становлення концепції One Health. Міждисциплінарний підхід у дослідженні здоров'я людини, тварин і довкілля. Роль міжнародних організацій (ВООЗ, ФАО, ВООЗТ/ВОАН, ЮНЕП) у розвитку та впровадженні підходу One Health.

Тема 2. Здоров'я людини і тварин у контексті зоонозів та біобезпеки. Зоонозні та трансмісивні захворювання як глобальна загроза. Шляхи передачі інфекцій між тваринами і людиною. Системи епіднагляду та раннього виявлення спалахів. Основи біобезпеки та біозахисту.

Тема 3. Антимікробна резистентність у системі One Health. Причини та механізми формування антимікробної резистентності. Використання антимікробних препаратів у медицині, ветеринарії та сільському господарстві. Стратегії стримування АМР на національному та міжнародному рівнях.

Тема 4. Довкілля, екосистеми та здоров'я. Вплив стану довкілля, змін клімату, деградації екосистем і втрати біорізноманіття на здоров'я людини і тварин. Екологічні ризики, забруднення повітря, води та ґрунтів. Концепція екосистемних послуг.

Тема 5. Міжсекторальна взаємодія та управління в підході One Health. Механізми міжвідомчої співпраці. Роль державної політики, законодавства та публічного управління у реалізації One Health. Міжнародний та український досвід впровадження підходу.

Основними формами викладання навчального матеріалу з дисципліни «Концепція ONE HEALTH: взаємозв'язок людини, тварин і довкілля» є лекції, лабораторні заняття та самостійна робота здобувачів ступеня вищої освіти доктор філософії.

Вид підсумкового контролю – іспит.